

Számunk szerzői

- ANTOS BALÁZS (*balazs.antos@yahoo.com*) – középiskolai tanár, Szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium, Szeged
- B. MÜLLER TAMÁS (*tamas.muller@parlament.hu*) – történész, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Képviselői Információs Szolgálat, Budapest
- BERTA ADRIÁN (*berta.adrian@btk.mta.hu*) – régész, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Régészeti Intézet, Budapest
- CIEGER ANDRÁS (*cieger.andras@btk.mta.hu*) – történész, MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont, Történettudományi Intézet, Budapest
- FEITL ÍRISZ (*feitl.irisz@parlament.hu*) – történész-muzeológus, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Országgyűlési Múzeum, Budapest
- HENRYK OLSZEWSKI (*holsz@onet.pl*) – jogtörténész, Adam Mickiewicz Egyetem, Poznań
- HORVÁTH GERGELY KRISZTIÁN (*horvath_gergely_krisztian@yahoo.de*) – társadalomtörténész, ELTE Társadalomtudományi Kar, Budapest; MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont – Nemzeti Emlékezet Bizottsága, Vidéktörténeti Témacsoport, Budapest
- KAROL BIERNACKI (*karol@csml.hu*) – főlevéltáros, MNL Csongrád Megyei Levéltára, Szeged
- KEDVES GYULA (*kedves.gyula@parlament.hu*) – hadtörténész, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Országgyűlési Múzeum, Budapest
- LENGYEL BEATRIX (*lengyel.beatrix@hnm.hu*) – történész-muzeológus, Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Fényképtár, Budapest
- LÉGRÁDY ESZTER (*legrady.eszter@parlament.hu*) – történész-muzeológus, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Országgyűlési Múzeum, Budapest
- MELKOVICS TAMÁS (*melkovics.tamas@parlament.hu*) – történész, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Országgyűlési Múzeum, Budapest
- PAP JÓZSEF (*papj@ektf.hu*) – történész, Eszterházy Károly Főiskola, Eger
- PÁL JUDIT (*paljudit@gmail.com*) – történész, Babeş-Bolyai Tudományegyetem Történelem és Filozófiai Kar, Magyar Történeti Intézet, Kolozsvár
- ROTÁR KRISZTINA (*rokrisz@gmail.com*) – levéltáros, MNL Csongrád Megyei Levéltára, Szeged
- SZENDREI ÁKOS (*szendrei.akos@arts.unideb.hu*) – történész, Debreceni Egyetem Tudományos Igazgatóság, Debrecen
- SZIKSZAI GERGELY (*szikszai.gergelygyorgy@gmail.com*) – tárlatvezető, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Közönségszolgálati Iroda, Budapest
- VILLÁM JUDIT (*villam.judit@ogyk.hu*) – történész, Országgyűlés Hivatala Közgyűjteményi és Közművelődési Igazgatóság, Országgyűlési Könyvtár, Budapest
- ZAKAR PÉTER (*zakar@jgypk.szte.hu*) – történész, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Szeged; Gál Ferenc Főiskola, Szeged

A fordításokat ARATÓ-PELYACH JÚLIA, BARNA JÓZSEF, KAROL BIERNACKI és ROTÁR KRISZTINA készítette.

Contents

Essays

GYULA KEDVES

- The Parliament and the army – the legal bases for military organization in 1848–1849 5

JÓZSEF PAP

- The first parliamentary representatives and the beginnings of representation in Hungary 21

JUDIT PÁL

- Voters, voter turnout and voter behavior in Székely Land during the dual monarchy 45

ÁKOS SZENDREI

- The party affiliation and the social background of parliamentary representatives in Debrecen, Nagyvárad and their common metropolitan area in the age of the dual monarchy 76

ANDRÁS CIEGER

- Fight in the arena. The role of violence in Hungarian parliamentary politics during the dual monarchy 102

TAMÁS MELKOVICS

- The gallows tree instead of a leading role: the political metamorphosis of Count Ödön Zichy 132

PÉTER ZAKAR

- The council of ministers and the appointment of Catholic bishops in Hungary, Transylvania, the Banat of Temesvár and the Serbian Voivodeship II, 1851–1852 154

Outlook

BEATRIX LENGYEL–GYULA KEDVES

- The Museum of the National Assembly in the past and today 173

JUDIT VILLÁM

- The documents of the national assemblies of the past and present – the Hungarian Parliamentary Collection of the Library of the Parliament 187

Evoking the Past

- Reports written by the leading officials of the house of representatives about the parliamentary events during the Hungarian Soviet Republic (5 August 1919) (Edited, introduced and annotated by TAMÁS B. MÜLLER) 195

“The whole election is a joke.” Telephone tapping documents related to the history of the 1947 “blue-ballot” parliamentary elections (Edited, introduced and annotated by ÍRISZ FEITL)	209
<i>Beyond our borders</i>	
“...ultimately it was the people who shaped their fate in the past.” An interview with Henryk Olszewski (by KAROL BIERNACKI and KRISZTI-NA ROTÁR)	222
A selected bibliography of Henryk Olszewski’s works	229
HENRYK OLSZEWSKI	
Liberum veto – a democratic institution in the service of the oligarch-ical state (translated by JÚLIA ARATÓ-PELYACH)	233
<i>Reviews</i>	
The career of a Southern Italian family of French origin in medieval Hungary (<i>Hardi, Đura: Drugeti. Povest o usponu i padu porodice pratilaca Anžujskih kraljeva. Filozofski fakultet, Novi Sad, 2012</i>)	
ADRIÁN BERTA	241
Market out of crop (<i>József Glósz: Gabonakereskedelem Magyarországon a 19. század első felében. L’Harmattan, Budapest, 2014</i>)	
KRISZTIÁN GERGELY HORVÁTH	245
A work of regional history about the 1848-1849 war of independence (<i>József Solymosi: Forradalom és szabadságharc Északkelet-Magyarországon 1848/49-ben. HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum, Budapest, 2013</i>)	
BALÁZS ANTOS	252
The symbol of terror: the Parliament (<i>Tamás Müller: Vörösteror az Országgházban, 1919. Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2016</i>)	
GERGELY SZIKSZAI	255
The operation of the parliament point by point (<i>Levente Püski: A Horthy-korszak parlamentje. Országgyűlés Hivatala, Budapest, 2015</i>)	
ESZTER LÉGRÁDY	259
Quickly, cheap and good in mass quantities – an analysis of the relationship between housing shortage and politics (<i>Márkus Keller: Indokolt lakásszükséglet. Lakáspolitiká az 1950-es években. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2012</i>)	
ÍRISZ FEITL	264
<i>Authors</i>	269

Az Aetas történettudományi folyóirat 2016. évi előfizetői felhívása

A folyóirat-kiadás egyre szűkülő pénzügyi támogatási rendszerében folyóiratunk számára különösen fontos előfizetőink támogatása és hűséges kitartása. Ebben az évben a következő tematikus számaink jelennek meg:

Parlamentarizmus Magyarországon a 19. században

19-20. századi tanulmányok

Konstantinápoly búvóletében – kora újkori diplomáciatörténet

Historiográfia – új utak, régi témák

Interjúkat közlünk Olga Khavanovával (Moszkva), Arno Strohmeyerrel (Salzburg) és Pál Judittal (Kolozsvár).

Folytatjuk „Elmélet és módszer” rovatunkat.

Eddigi gyakorlatunknak megfelelően a 2016-os évfolyamra is kedvezményt biztosítunk előfizető olvasóinknak, hogy ezzel is jelezzük, nagyra becsüljük bizalmukat és támogatásukat.

Előfizetői ár: 4000 Ft (tartalmazza a postaköltséget)

Egy számot megrendelőknél: 1000 Ft + postaköltség

Egy szám könyvesbolti ára: 1100 Ft

A folyóirat megrendelhető a kiadó e-mail és postai címén. Korábbi számunkat (postaköltség felszámolásával) a szerkesztőség címén szintén meg lehet rendelni.

Jövedelemadójának 1%-át ebben az évben is felajánlhatja egy olyan egyesületnek, alapítványnak, amelyet arra érdemesnek ítél. Folyóiratunk szerkesztői azzal a kéréssel fordulnak Önhöz, hogy ha támogatásra méltónak tartja folyóiratunkat, válassza az AETAS-t.

Adószámunk: 19079581-2-06

Nagyon köszönjük Olvasóinknak eddigi támogatásukat!

Reméljük, hogy erre a jövőben is számíthatunk.

Aetas Könyv- és Lapkiadó Egyesület
6701 Szeged, Pf. 1179
<http://www.aetas.hu>
aetas@mail.u-szeged.hu